

עמ"ה 14/98
בית משפט מחוזי תל אביב – יפו
בפני כבוד השופטת ב. אופיר – תום
פסק הדין ניתן ביום 18.9.02

המערערת: אופנת דליה בע"מ
(ע"י ב"כ עוה"ד עמיר)

נגד

המשיב: פקיד שומה ת"א – יפו 2
(ע"י ב"כ עוה"ד אילון)

הנושאים שנדונו בפסק הדין:

סנקציות בגין פסילת ספרים. אי העלאת טענה שהופיעה בערעור הראשוני, לא בדיון בבית המשפט ולא בסיכומים. שומה לפי מיטב שפיטה הנבנית על ספרים בלתי קבילים. שומה לפי מיטב שפיטה בלא פסילת ספרים. נטל הראיה.

העובדות

ספרי המערערת נפסלו לשנים 93 – 91 בגין אי רישום בספרים של פעולות מכירה על ידי סוכניה.

על רקע הפסילות לא הכיר המשיב בהפסדיה המדווחים לשנים אילו. בנוסף לא התיר לה המשיב בניכוי הוצאות פחת לשנים הנ"ל, מתוקף סעיף 20 לחוק מס הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה), וכן לא היתר לה המשיב הוצאות שהוציאה בשנים 94 – 95. המשיב הוציא למערערת שומה לפי מיטב שפיטה לשנים 95 – 91, הגם שלשנים 94 – 95 לא נפסלו ספריה. המערערת טענה, בין היתר, כי פסילת הספרים לא הצדיקה הפעלת סנקציות קשות, שהרי בפועל לא בספריה שלה התרחש המחדל הרישומי, אלא ברישומי סוכניה.

עוד טענה המערערת כנגד אי התרת הוצאות בשנים 94 ו-95 וכנגד בניית השומה לפי מיטב שפיטה על סמך בדיקה מידגמית של חודש אחד שאינו מייצג.

בית המשפט פסק:

1. המערערת לא טענה כנגד אי התרת הוצאותיה לשנים 95 – 94, לא בדיון עצמו ולא בסיכומיה זאת עשתה רק במסגרת הערעור הראשוני, וחדלה. התוצאה שיש לראות טענה זו כנגד אי התרת הוצאות אלה, כטענה שנזנחה ואשר אין לשוב ולדון בה עוד.
2. ההבחנה בין פסילת ספרים הנסמכת על אי רישום תקבול בעסק עצמו, בין כזו הנסמכת על ליקויים שנמצאו בספרים, ושעשויים להיות טכנים בלבד, איננה בעלת נפקות לעניין הסנקציות שקבע המחוקק בסעיף 33 לפקודה ובסעיף 20 לחוק התיאומים, שאין בהם כל התייחסות לטיב הפסילה.
3. גם אם נכון הדבר שבעניינה של המערערת, נגרמה הפסילה לא ישירות ממחדליה היא, אלא ממחדלי סוכניה, אין להתעלם מאחריותה שלה לאלה הנובעות מחובתה להבטיח שהסחורה שהיא מעבירה לעובדיה, תטופל אצלם בהתאם לחוק. רשלנותה במישור זה, מעמיד כנגדה אותו רציונל המצדיק הטלת סנקציות עליה, לא פחות מזה הנובע ממחדל ישיר שלה הכרוך באי רישום תקבול כדון, על ידה עצמה.
4. שומה הנבנית על ספרים בלתי קבילים, יכול שתבוסס אף על השערות וניחושים סבירים בלבד, באין נתונים מדויקים יותר.
5. נטל הוכחת עמדתה, בכל הנוגע לשומות השנים שספריהן נפסלו מוטל על המערערת. אי נקיפת אצבע מצד המערערת בהצגת נתונים חלופיים לנתונים עליהם נסמך המשיב, שכנגדם יצאה, חייב הוא שיהיה בעורכיה.
6. שומה שנבנתה על בדיקה מדגמית שבוצעה במהלך חודש אחד בלבד, היא שומה שאי הדיוק מעוגן בה על פניה.
7. בשנים בהם לא נפסלו ספרי המערערת, מוטל על המשיב נטל הצדקת השומה.
- חובת הצדקה זאת איננה מגעת כדי רמת ההוכחה הנדרשת מן המערער בנסיבות הפוכות.
8. משהציג המשיב את חישוביו בדפי העבודה שערך, אשר נסמכו על החשבוניות ועל רשימות המלאי של המערערת לאותו חודש שנבדק על ידו, ומשנמנעה המערערת מכל ניסיון להפריך חישוביו אלה, אין מנוס מהעמדת תוצאות חישוביו בבסיס השומה, גם לגבי השנים שספריהן לא נפסלו, אם כי בהסתייגות מסויימת.

9. אי זימונו של המפקח ששמע את ההשגה על השומה כעד על ידי המשיב לא היה בו כדי להוסיף או לגרוע מחובת ההוכחה של המערערת שאמורה היתה להתממש בהבאת ראיות אוביקטיביות לבסיסו טענותיה, שאי העמידה בה היא לבדה אשר קבעה את גורלו של הערעור.

10. הערעור נדחה, להוציא את ההפחתה על השומות לשנים התקינות, הנובעת מהפחתת אחוז הרווח שקבע המשיב.